

RÆLINGEN KOMMUNE

Alkoholpolitisk plan 2016 – 2019

med retningslinjer for bevillingspolitikken

Vedtatt av kommunestyret 27. april 2016 i sak 16/34

Trivselskommunen med nærhet til Østmarka og Øyeren

Innholdsfortegnelse:

1. Innledning.....	3
2. Formål.....	3
3. Definisjon av alkoholholdig drikk.....	3
4. Målsetting.....	4
4.1 Alkoholovens formål - § 1-1	4
4.2 Rælingen kommunes overordnede målsetting med alkoholpolitikken.....	4
4.3 Målsetting - folkehelse	4
4.4 Forhold til annet planverk	5
5. Retningslinjer for bevilningspolitikken	6
5.1 Generelt	6
5.2 Bevillingssøkers egnethet og søknadsbehandling	6
5.3 Alkoholpolitisk skjønn ved søknadsbehandling	7
5.4 Bevillingsperioden.....	7
5.5 Bevillingshaver.....	7
5.6 Vandelsvurdering	7
5.7 Styret og stedfortreder.....	8
5.8 Tildeling og fornyelse	8
5.9 Internkontroll.....	8
5.10 Avgrensning av skjenkebevillinger	9
5.11 Retningslinjer for salgsbevillinger	9
5.12 Retningslinjer for skjenkebevillinger	9
6 Salgs- og skjenketider.....	10
6.1 Salgstid.....	10
6.2 Skjenketider.....	10
7 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger.....	10
7.1 Kontrollmyndighetens funksjon	10
7.2 Rælingen kommunes kontrollvirksomhet.....	11
7.3 Retningslinjer for sanksjoner ved brudd på regelverket.....	11
7.3.1 Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:.....	12
7.3.2 Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:.....	12
7.3.3 Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:	12
7.3.4 Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:.....	12
7.4 Reaksjoner ved brudd.....	12
7.5 Klageadgang	13
8 Gebyr	13
9 Delegasjon.....	14
9.5 Kommunestyret	14
9.6 Formannskapet	14
9.7 Rådmannen	14

1. Innledning

Alkoholovens § 1-7 d sier:

"Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan."

Departementet har utarbeidet en veiledende mal for dette arbeidet som gir nyttige tips til utforming av planen.

Alkoholoven gir kommunene ansvaret for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, samt å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik. Som forvalter av denne myndighet har kommunen ansvar for et saksområde med mange ulike og til dels motstridende interesser. Helse- og sosialpolitiske hensyn og næringspolitiske hensyn skal søkes ivaretatt på best mulig måte. Gjennom en alkoholpolitisk plan skal kommunen legge til rette for en helhetlig og samlet alkoholpolitikk, samt en forutsigbar saksbehandling fra kommunens side.

Alkoholpolitisk plan for Rælingen kommune skal angi rammene for behandlingen av saker etter alkoholoven og gi politikere, innbyggere og næringsdrivende oversikt over hva som blir lagt til grunn ved behandling og vedtak i slike saker, slik at det blir forutsigbart for alle parter.

Denne alkoholpolitiske planen gjelder for inneværende kommunestyreperiode, og fremtidige rullinger/fornyelser av planen skal vedtas i hver kommunestyreperiode.

2. Formål

Den kommunale alkoholpolitikken forvaltes innenfor de rammer som er gitt i Lov av 2. juni 1989 nr. 27 Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven). Alkoholoven har som målsetning og i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk innebærer.

I planen er det lagt vekt på følgende:

- Vise kommunens overordnede målsetting med alkoholpolitikken
- Fremme konkrete tiltak
- Konkretisere delegasjonsbestemmelsene
- Skape forutsigbarhet for næringen ved å bekjentgjøre reaksjonsmønster ved overtredelse av lover/forskrifter/bestemmelser

Planen skal være retningsgivende både for administrasjonen ved forberedelse av saker til politisk behandling og ved avgjørelse av salgs- og skjenkebevillinger.

3. Definisjon av alkoholholdig drikk

Forskrift av 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. har følgende definisjon:

Alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol

Alkoholsvak drikk: drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

Salg, utlevering og skjenking av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 må ikke skje til personer under 18 år, og salg, utlevering og skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 må ikke skje til personer under 20 år, selv om vedkommende viser til skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre.

Alkoholsvak og alkoholholdig drikk må ikke selges, utleveres eller skjenkes fra automat.

4. Målsetting

4.1 Alkohollovens formål - § 1-1

Paragrafen lyder:

"Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer."

I samsvar med dette har kommunen ansvar for å sørge for at lokal alkoholpolitikk medvirker til at omsetning av alkohol skjer på forsvarlig vis og innenfor lovverkets rammer. Forskning viser at økt alkoholforbruk fører til større skadevirkninger, både helsemessige og sosiale (vold, kriminalitet, ulykker). Kommunens bevillingspolitikk kan være et styringsredskap for å begrense skadevirkningene.

4.2 Rælingen kommunes overordnede målsetting med alkoholpolitikken

Rælingen kommune har som mål å:

- Begrense skader ved bruk av alkoholvarer f.eks ved å begrense tilgjengeligheten til alkohol og begrense overgangen fra alkoholsvake til alkoholsterke drikker.
- Arbeide systematisk for å kontrollere at salgs- og serveringssteder ikke etableres i den hensikt å bedrive økonomisk kriminalitet.

Følgende strategier ligger til grunn for arbeidet

- Skape gode holdninger blant barn og unge med tanke på forebygging av alkoholskapt lidelser (sykdom, alkoholavhengighet, mm) og samfunnsproblemer (vold, promillekjøring, mm).
- Bevisstgjøre foreldre som gode rollemodeller for sine barn på rusmiddelområdet
- Å ha en adekvat ettervernstjeneste for innbyggere med alvorlige alkoholproblemer
- Skape rusfrie samlingssteder både for barn, ungdom og voksne
- Ivareta andre helse- og sosialpolitiske og næringspolitiske hensyn på en best mulig måte

Kommunen har for øvrig som mål at all alkohol skal omsettes og brukes i lovlige former. Alle søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkohol skal behandles i overensstemmelse med de alkoholpolitiske prinsipper som er uttrykt i planen.

Kommunen ønsker å legge til rette for ytterligere næringsetablering og ser at det vil være naturlig å tenke seg serveringslokaler i tilknytning til etableringen av Fjerdingby som sentrumsområde. Fjerdingby skal være et godt rom for flere, noe som betyr at det må legges til rette for etablering innenfor flere næringer, samt tilrettelegge for møtesteder.

4.3 Målsetting - folkehelse

Kommunen skal etter folkehelseloven bruke alle sine sektorer for å fremme folkehelse, og ikke bare helsesektoren. Kommunens forvaltning av alkoholloven er et viktig område i denne sammenhengen. Det er et stort forebyggingspotensiale i kommunens bevillingspolitikk.

Kommuneplanens samfunnsdel omtaler følgende for området «folkehelse»:

Formålet med folkehelseloven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse,

herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Gjennom en bred samfunnsmessig tilnærming skal kommunen gjøre noe med alle påvirkningsfaktorene i samfunnet som kan ha innvirkning på folkehelse. Et langsiktig arbeid er viktig, fordi beslutningene som tas i dag har betydning for samfunns- og miljøforholdene i lang tid framover og for de neste generasjoner

I kommuneplanens samfunnsdel omtales følgende styringsmål for hovedområde trivsel, livskvalitet og folkehelse.

- Tverrfaglige og kunnskapsbaserte arbeidsformer som gir et effektivt folkehelsearbeid.
- Livsstil som gir god livskvalitet og styrker fysisk og psykisk helse.
- Oppvekstmiljø og levekår som gir mestring og trygghet.
- Innbyggere som deltar i samfunnsliv og har tilhørighetsfølelse
- Mangfold i tilbud som gir muligheter for livsutfoldelse, opplevelse og aktivitet.

4.4 Forhold til annet planverk

Rælingen kommunes overordnede målsetting for alkoholpolitikken har en tverrfaglig forankring. I handlingsprogram 2016-2019, HP, er kommunens system for tverrfaglig samarbeid beskrevet i egen modell, SafiR-modellen.

SafiR – Samordning av forebyggende arbeid for barn og unge i Rælingen.

SafiR-utvalget arbeider etter visjonen om at «alle barn og unge i Rælingen skal møte ansatte som tenker og jobber tverrfaglig for å sikre best mulige oppvekstvilkår for den enkelte». SafiR skal bidra til å styrke barn og unges oppvekstmiljø, virke forebyggende for fysiske, psykiske og sosiale problemer samt virke kriminalitetsforebyggende – også med tanke på å forebygge ekstremisme.

Videre omtaler HP at kommunen gjennom sine tjenester og gjennom sitt samarbeid med frivillige organisasjoner kan prioritere og tilrettelegge for gode levevaner til *ulike innbyggergrupper*. Kommunen har et ansvar ved å tilrettelegge, tilgjengeliggjøre og gi ~~mulig~~ gode muligheter - som gjør de sunne valgene lettere og mer attraktive.

En strategi i handlingsprogrammet under satsingsområde *livsstil og sunne valg* er å identifisere uheldige levevaner tidlig i barne- og ungdomsårene for å kunne sette inn forebyggingstiltak. Enhet for familie og helse har i HP-perioden 2016-2019 fått styrket sine økonomiske rammer til rusforebyggende tiltak til ungdom under 18 år.

Flere enheter, herunder skolene, kultur og fritidsenheten, enhet for hjemmebaserte tjenester mm har rusforebyggende arbeid som en grunntanke i sitt arbeid.

Kommunestyret vedtok 16.06.2014 «Temaplan for psykisk helse og rus» som vil ha hovedfokus på voksne brukere med problemer knyttet til dette.

Plan for kommunens boligsosiale virksomhet omtaler tilrettelagte boliger for rus- og psykiatribrukere.

Etablering av polutsalg i Rælingen

Kommunestyret har i møte 12.09.2012 i sak 12/68 vedtatt å søke AS Vinmonopolet om å få etablere polutsalg i forbindelse med sentrumsutviklingen på Fjerdingby.

Det ble i saken vurdert alkoholpolitiske og næringspolitiske sider av etablering av et polutsalg på Fjerdingby:

«En strategisk plassering av polutsalg i kommunen vil ha stor positiv effekt på nåværende og fremtidig næringsliv i kommunen, og dette kan være utslagsgivende for å trekke ønsket næringsvirksomhet til kommunen. Plasseringen av polutsalg vil også kunne trygge samt øke omsetningsgrunnlaget for eksisterende næringsvirksomhet i området.

Det kan anføres at etablering av et polutsalg kan medføre en risiko for en viss økning i det totale alkoholkonsumet i kommunen ved at tilgjengeligheten til utsalg utvides. Alkoholpolitisk er ikke dette ønskelig.

Rådmannen tror likevel ikke dette er en stor risiko idet tilgangen til polutsalg allerede er i nabokommuner. Det legges også til grunn at tilgangen ikke har betydning for økt salg til ungdom da Vinmonopolet selv har strenge kontrollrutiner for salg ift aldersgrenser som følges uansett beliggenhet. Det samme gjelder i forhold til salg til ruspåvirkede.

Næringspolitisk vil et polutsalg ha stor positiv betydning for næringsutviklingen i kommunen, og inngå i et helhetlig tilbud i en sentrumsutvikling kommunen ønsker. Det legges også til grunn at etablering av polutsalg i tilknytning til Fjerdingbysenter ikke vil bidra til særlig økt støy eller uro i nærområdet, og at en slik etablering heller ikke vil bidra til uløselige utfordringer knyttet til trafikkavvikling. Trafikale forhold skal også hensyntas i forbindelse med reguleringsplan for området.»

5. Retningslinjer for bevillingspolitikken

5.1 Generelt

Kommunen skal tildele to hovedtyper bevilling:

- Salgsbevilling
- Skjenkebevilling, som kan være permanent, for en bestemt del av året, for en enkelt bestemt anledning eller ambulerende bevilling til sluttet selskap.

Jf. alkoholoven § 1-7, 1. setning:

"Bevilling for salg og skjenking gis av kommunen med mindre det gis statlig bevilling etter kapittel 5."

Kommunestyrets myndighet etter alkoholoven er delegert til formannskapet iht gjeldende delegeringsreglement, vedtatt 20.06.2012, sist endret 17.02.2016.

5.2 Bevillingssøkers egnethet og søknadsbehandling

Alkoholoven § 1-7, 2. ledd, 1. og 2. setning, fastslår at:

"Før kommunestyret avgjør søknaden, skal det innhentes uttalelse fra sosialtjenesten og politiet. Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene."

Salgs- eller skjenkebevilling skal kunne nektes på grunnlag av negativ uttalelse fra politiet eller helse og omsorg om søkers vandel, når forholdet knytter seg til alkoholoven eller annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, eller fra skatte- og avgiftsmyndighetene som vandel i henhold til denne lovgivningen. Ved tildeling og fornyelse av bevilling skal det legges vekt på om søkeren kan anses egnet til å ha salgs- eller skjenkebevilling. Det kan tas hensyn til tidligere dårlig erfaring med søkers utøving av bevillingen i form av:

- brudd på vilkår som er satt for bevillingen
- brudd på skjenke- eller aldersbestemmelser
- endring av driftskonsept uten godkjenning
- klanderverdige ordensforhold ved bevertningsstedet
- brudd på reklamebestemmelser.

Endringer som gjelder søkerens vandelsmessige forhold skal kunne tillegges vekt ved fornyelse.

5.3 Alkoholpolitisk skjønn ved søknadsbehandling

Kommunen kan innvilge eller avslå søknader om salgs- og skjenkebevillinger ut fra et alkoholpolitisk skjønn. Ved vurderingen kan det blant annet legges vekt på:

- stedets karakter
- beliggenhet
- målgruppe
- antallet salgs- og skjenkesteder
- trafikk- og ordensmessige forhold
- næringspolitiske hensyn
- hensynet til lokalmiljøet for øvrig
- bevillingssøkers egnethet til å inneha salgs- og skjenkebevilling.

5.4 Bevillingsperioden

De kommunale salgs- og skjenkebevillinger gjelder for inntil 4 år av gangen og følger kommunestyreperioden. Bevillingene opphører senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Nye søknader om bevilling i perioden skal behandles i samsvar med denne planen.

18.12.2015 ble endringer i alkoholovens § 1-6 sanksjonert, gjeldende fra 01.01.2016, som innebærer at kommunale- salgs og skjenkebevillinger ikke må løpe ut etter fire år. Det er innført en unntaksregel som gir kommunen myndighet til, etter et kommunevalg, å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten krav om søknad om ny bevilling. En forutsetning for å fatte slikt unntak, er at kommunen har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken etter kommunevalget.

5.5 Bevillingshaver

Alkoholoven § 1-4b sier at:

"Bevilling etter denne lov gis til den for hvis regning virksomheten drives."

Bevillingen kan gis til en fysisk eller en juridisk person. Dette medfører at én bevillingshaver kan inneha flere bevillinger. For hver bevilling skal det utpekes en styrer og som hovedregel en stedfortreder, som begge må ha dokumenterte kunnskaper om alkoholoven og bestemmelser gitt i medhold av den.

5.6 Vandelsvurdering

Salgs- og skjenkebevillinger skal kunne nektes på grunnlag av negativ uttalelse fra politiet om søkers vandel, når forholdet knytter seg til alkoholoven eller annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål. Negativ uttalelse om vandel i henhold til skatte- og avgiftslovgivningen kan også gi grunnlag for å nekte bevilling.

Kravet til vandel gjelder bevillingssøker og stedfortreder, samt «personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten», jf serveringsloven § 6. Sistnevnte vil være personer som eier en vesentlig del av virksomheten eller som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning. Formuleringen er tatt med i bestemmelsen for å gjøre det mulig for bevillingsmyndighetene å

avdekke reelle eiere og styrke muligheten for å avdekke indirekte eierskap og stråmannsvirksomhet, jf. alkoholovens § 1-7b:

"Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som

har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i ekteskapslignende forhold*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personersandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Departementet kan gi forskrifter om innholdet i og dokumentasjon av vandelskravene.

Vandelskravene gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet, for adgang til å drive engrossalg etter § 1-4c, eller for bevilling etter § 5-3 og kapittel 6."

Kommunen kan kreve leieavtale for lokalet fremlagt, eller andre relevante dokumenter, dersom det anses som relevant for den enkelte søknads behandling. Deriblant å innhente uttalelse om søkerne fra skatteetaten.

5.7 Styrer og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer og en stedfortreder. Disse skal godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke

urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Styrer og stedfortreder må være ansatt eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Styrer har plikt til å sikre at bevillingen utøves i henhold til bestemmelser gitt i medhold av denne lov. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha bestått kunnskapsprøven om alkoholloven. Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål.

Rælingen kommune vil ved søknad om fritak for stedfortreder også vurdere stedets åpningstider av hensyn til normale arbeidstidsbestemmelser og kommunens mål for folkehelse og livsstil.

5.8 Tildeling og fornyelse

Ved tildeling og fornyelse av bevilling skal det legges vekt på om bevillingssøker kan anses egnet til å ha salgs- eller skjenkebevilling.

5.9 Internkontroll.

Innehaver av salgs- og skjenkebevilling er pliktig til å ha internkontroll, jf. forskriftenes kapittel 8.

Unntak kan gjøres for enkeltbevillinger når det vil virke urimelig bl.a. ut fra størrelsen på arrangementet. Det er ikke krav til internkontroll ved ambulerende skjenkebevilling.

5.10 Avgrensning av skjenkebevillinger

Alkoholovens § 1-7a, siste ledd, inneholder følgende bestemmelse:

«Kommunen kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking.»

Det settes i inneværende planperiode ikke begrensning på antall skjenkebevillinger i kommunen.

Det gis ikke skjenkebevilling til virksomheter/arrangementer:

- der det er lagt til rette for aktivitetstilbud til barn og unge

5.11 Retningslinjer for salgsbevillinger

Alkoholovens § 3-2 åpner for at kommunen kan sette vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler. Forutsetningen for et lovlig vilkår er at det er begrunnet i alkoholpolitiske hensyn.

- Ved plassering av alkoholholdige drikkevarer i umiddelbar nærhet av inngangsparti og ved forretningens kasser vil bevilling ikke kunne påregnes.
- I nærheten av der alkoholholdige drikkevarer er plassert og ved kassene skal det være tydelig oppslag som viser salgstidene for alkoholholdig drikk i gruppe 1.
- Det er tidspunktet ved passering av kassene som er avgjørende for om salgstiden for alkoholholdig drikk har utløpt.
- Ved kassene skal det i tillegg være tydelig oppslag om at alle under 23 år uoppfordret skal vise legitimasjon.

5.12 Retningslinjer for skjenkebevillinger

Følgende steder kan tildeles permanent skjenkebevilling:

a) Hotell – og overnattingsfasiliteter

Det kan gis skjenkebevilling for all alkoholholdig drikk, dvs. drikk som inneholder inntil 60 volumprosent alkohol.

b) Spiserestauranter

Det kan gis skjenkebevilling for all alkoholholdig drikk, dvs. drikk som inneholder inntil 60 volumprosent alkohol.

c) Puber

Det kan gis skjenkebevilling for all alkoholholdig drikk, dvs. drikk som inneholder inntil 60 volumprosent alkohol.

d) Selskapslokaler

Til sluttet selskap kan det gis skjenkebevilling for all alkoholholdig drikk, dvs. drikk som inneholder inntil 60 volumprosent alkohol.

e) Institusjoner

Skjenkebevilling for all alkoholholdig drikk, dvs. drikk som inneholder inntil 60 volumprosent alkohol, kan gis på nærmere angitte vilkår.

Idrettsanlegg og idrettsarenaer kan ikke tildeles permanent skjenkebevilling.

6 Salgs- og skjenketider

6.1 Salgstid

I medhold av alkoholloven § 3-7 kan salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol skje innenfor følgende tidsrom:

- kl. 08.00 – kl. 20.00 på hverdager og dagen før Kristi Himmelfartsdag.
- kl. 08.00 – kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager.
- kl. 08.00 – kl. 16.00 på jul-, påske- og pinseaften.

Salg og utlevering av drikk som nevnt ovenfor skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

6.2 Skjenketider

I medhold av alkoholloven § 4-4 settes den maksimale skjenketid ved serveringsstedene i Rælingen kommune fra kl. 12.00 til kl. 02.00 alle dager. Konsum av alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

Skjenketid for drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent alkohol er hverdager fra kl. 12:00 – 02:00 og søn- og helligdager fra kl 12:00 til 02:00

Skjenketid for alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 22 volumprosent alkohol er hverdager fra kl. 13:00 – 02:00, og søn- og helligdager fra kl. 13:00 til 02:00

Utendørservering må avsluttes senest kl. 24.00.

Skjenking i julen

Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent kan ikke skje før kl. 12.00 på julaften, nyttårsaften, 1. og 2. juledag og 1. nyttårsdag.

Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer kan ikke skje før kl. 13.00 alle dager. I romjulen gjelder alminnelige skjenketider.

Skjenketid ved serveringssted med andre åpningstider, kan søke om utvidet åpningstid på nyttårsaften.

Skjenketid ved det enkelte serveringssted vil bli fastsatt ut fra stedets beliggenhet, trafikk- og ordensmessige forhold, næringsmessige hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

7 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Etter alkohollovens § 1-9 har kommunen ansvaret for kontroll med salgs- og skjenkesteder.

7.1 Kontrollmyndighetens funksjon

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk. Kontroll med utøvelsen av bevillingen vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å bekjempe de mest vanlige problemene rundt alkoholomsetning, slik som aldersbestemmelser, overskjenking, salgs- og skjenketider osv.

Kommunen skal føre tilsyn med at bevillingshavere følger alkoholloven, vilkårene for bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig. Kontrollene skal danne grunnlag for nødvendige sanksjoner, f.eks. advarsler og inndragning der loven, vilkår eller forskrifter brytes. Følgende forhold står sentralt ved utøvelsen av kontrollen i kommunen:

- aldersbestemmelsene
- kontroll av salgs- og skjenketider
- salg og skjenking til åpenbart berusede personer

- veilede bevillingshavere innen alkohollovens bestemmelser og evt. lokale forskrifter
- kontrollere bevillingshaveres internkontrollsystem.

7.2 Rælingen kommunes kontrollvirksomhet

- Kontroll av salgs- og skjenkesteder skal foretas minimum tre ganger per år per bevilling.
- Kontrollene iverksettes og administreres av rådmannskontoret.
- Kontroll av salgs- og skjenkesteder utføres av eksterne kontrollører fra Nordfjeldske kontroll AS som sender skriftlige rapporter til kommunen etter hvert oppdrag.
- Ved avdekket avvik skal kontrollrapporten sendes til det respektive salgs- og skjenkested for kommentarer.

7.3 Retningslinjer for sanksjoner ved brudd på regelverket

Hensikten med sanksjoner på regelbrudd er å få bevillingshavere til å innrette skjenkevirksomheten etter alkoholloven og dens forskrifter, samt annet lovverk med bestemmelser som har sammenheng med alkohollovens formål.

Det er viktig at eventuelle sanksjoner blir iverksatt så snart som mulig etter at regelbrudd har funnet sted.

Manglende innlevering av omsetningsoppgaver eller innbetaling av gebyr er konkrete overtredelser som rådmannen er delegert myndighet til å avgjøre. Ved andre overtredelser vil skjønnsutøvelse utgjøre et vesentlig element i saksbehandlingen, og disse sakene behandles derfor politisk.

Forvaltningslovens bestemmelser skal følges.

Det vektlegges hele veien at det skal utøves skjønn og sunn fornuft, og at reaksjonene i enkelte tilfeller kan fravikes.

Før en bevilling blir inndratt, skal det være gitt skriftlig orientering til bevillingshaver. Også ved mindre alvorlige overtredelser, der reaksjon vil medføre advarsel, skal bevillingshaver være skriftlig informert om at advarsel vil bli vurdert.

Ved eventuelle gjentatte overtredelser og ved søknad om fornyelse av bevilling, skal oversikt over gitte advarsler følge saksdokumentene.

Alkoholloven § 1-8 omhandler inndragning av salgs- og skjenkebevillinger - og lyder:

Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

Ved vurderingen av om bevillingen bør inndras, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaveren kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevillingen.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 349a.

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Departementet gir forskrifter om avgrensning og utfylling av inndragningsadgangen etter dette ledd.

Gjeldende fra 1.1.2016 er det i alkoholforskriftens §10 innført nytt prikktildelingssystem ved brudd på alkoholloven. Endringene innebærer normerte regler for kommunenes inndragning av bevillinger i form av et prikktildelingssystem.

Alkoholforskriften §10-3 definerer hvilke overtredelser som utløser tildeling av antall prikker

7.3.1 Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til personer som er under 18 år.
- brudd på bistandsplikten.
- Brudd på kravet om forsvarlig drift.
- Hindring av kommunal kontroll.

7.3.2 Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver ikke sørger for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet.
- Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene.
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år.
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk.

7.3.3 Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet.
- mangler ved bevillingshavers internkontroll.
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist.
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist.
- brudd på krav om styrer og stedfortreder.
- salg eller skjenking fra illegale kilder.
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet.
- gjentatt diskriminering.

7.3.4 Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer.
- brudd på regler om skjenkemengde.
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
- gjester medtar alkohol ut av lokalet.
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted.
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket.
- brudd på reklameforbudet.
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjetten ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

Denne listen er kun rettleidende, da det også kan være andre brudd som kan føre til sanksjoner.

7.4 Reaksjoner ved brudd

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på 2 år er tildelt til sammen 12 prikker, skal bevilling inndras for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal lengden på inndragningen øke tilsvarende.

Brudd på vandelskravet, jf. alkoholloven 1-7-b, kan etter en skjønnsmessig vurdering føre til inndragning av bevillingen for resten av perioden.

Ved manglende innsendt oppgave over omsatt mengde alkohol eller manglende innbetaling av gebyr, blir bevillingen inndratt etter 2. gangs purring og gjelder inntil oppgaven er sendt inn og gebyr betalt.

Advarsler og brudd på reglene i tidligere bevillingsperioder kan også bli tillagt vekt ved vurdering av inndragning av bevilling.

7.5 Klageadgang

Kommunens enkeltvedtak etter alkoholloven §1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan påklages til Fylkesmannen. Klage på delegert vedtak behandles av overordnet organ.

Eventuell klage sendes Rælingen kommune innen 3 uker fra vedtaket er mottatt. Kommunen vurderer saken på nytt i lys av klagers kommentarer. Dersom kommunen opprettholder sitt vedtak sendes saken til Fylkesmannen for endelig behandling.

Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte

Kommunen har stort selvstyre i alkoholsaker og fylkesmannen kan ikke overprøve kommunens frie skjønn.

8 Gebyr

Rælingen kommune innkrever omsetningsgebyr i medhold av alkohollovens kapittel 7 etter satsene i alkoholforskriftens §6-1. Det er herunder åpning for fastsettelse av gebyr for ambulerende bevillinger og for skjenking ved en enkelt, bestemt anledning. Det vises her til alkoholloven § 7-1 og alkoholforskriften §§ 6-1 og 6-2.

Alkohollovens § 7-1 sier:

For bevilling til salg av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol og til skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. § 6-1:

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

§ 6-2:

Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

- 0,20 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

Skjenking:

- 0,44 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

- 1,18 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2

- 3,87 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr. 1540,- for salg og kr. 4800,- for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.

For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr. 340,- pr. gang.

Bevillingsgebyr for skjenking av alkoholholdig drikk beregnes individuelt etter sats for de steder som bare har bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2, og hvor årlig omsetning er under 2000 liter.

Bevillingsgebyr skal i sin helhet brukes til kontrollvirksomhet, informasjonsarbeid, holdningsskapende arbeid og rusforebyggende tiltak. Overskudd etter utført kontrollvirksomhet overføres *Safir* som disponerer midlene til rusforebyggende arbeid blant barn og ungdom.

9 Delegasjon

Ansvaret etter alkoholloven fordeles slik:

9.5 Kommunestyret

- vedtar alkoholpolitisk plan

9.6 Formannskapet

- Har fullmakt til å tildele salgs- og skjenkebevillinger for bevillingsperioden
- har fullmakt til å gi tilsvarende bevilling ved overdragelse av virksomhet ved eksisterende salgs- og skjenkesteder
- har fullmakt til å gi tilsvarende bevilling ved endring av salgsareal ved eksisterende salgs- og skjenkesteder.
- har i bevillingsperioden fullmakt til å tildele salgs- og skjenkebevillinger for en bestemt del av året og for en enkelt bestemt anledning etter alkoholloven § 1-6
- kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid i henhold til alkoholloven § 1-8.

9.7 Rådmannen

Har fullmakt til:

- å godkjenne skifte av styrer og stedfortreder for styrer ved eksisterende salgs- og skjenkesteder i bevillingsperioden
- tildeling av ambulerende skjenkebevilling og tildele bevilling for en enkelt anledning
- utvidelse av skjenketiden for enkeltanledning, jf. alkoholloven § 4-4
- Organisere kontroll med hjemmel i alkoholloven i salgs- og skjenkesteder
- å fastsette bevillingsgebyr i samsvar med alkohollovens satser
- i bevillingsperioden å inndra en bevilling dersom omsetningsoppgave ikke er innlevert, eller omsetningsgebyr ikke er innbetalt etter 2.gangs purring
- å utvide eksisterende skjenkebevillinger til å omfatte skjenking av alkoholholdig drikk i klasse 3 i perioden 15. november - 23. desember (julebordsesongen) i bevillingsperioden.